

APSTIPRINU:
L. Jēhansone-Kuzmina
Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja
direktore
2024. gada 14. jūnijā



**Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja
2023. gada
darbības publiskais pārskats**



Saturs

1. PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA	3
1.2. IESTĀDES FUNKCIJAS.....	5
1.3. IESTĀDES DARBĪBAS VIRZIENI.....	5
1.4. DARBĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀTES UN MĒRĶI.....	6
2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI.....	7
2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS (EIRO):.....	7
2.2. PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI	9
2.3. BŪTISKĀKIE PAKALPOJUMI	9
2.4. NOVĒRTĒJUMS PAR STRATĒGIJAS IEVIEŠANU	10
2.4.1. Krājuma darbs	10
2.4.2. Pētniecības darbs	14
2.4.3. Ekspozīcijas un izstādes	15
2.4.4. Darbs ar apmeklētājiem.....	16
2.4.5. Muzeja institucionālās darbības nodrošināšana un saimnieciskais darbs.....	19
2.5. IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI	20
3. PERSONĀLS	20
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	21
4.1. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI	21
4.2. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS VIEDOKĻA IZZINĀŠANAI PAR APMIERINĀTĪBU AR IESTĀDES DARBU	22
4.3. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU.....	22
5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	23
5.1. IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ UZSĀKTIE PASĀKUMI, KURI TIKS TURPINĀTI	23
5.2. GALVENIE UZDEVUMI UN PASĀKUMI	23
5.3. SADARBĪBAS PROJEKTI UN PĒTĪJUMI.....	24
5.4. MUZEJA FINANŠU SAISTĪBAS.....	24

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Par Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja (turpmāk – RVKM) pirmsākumu uzskatāms 1773. gads, kad Rīgas rāte, saņēmusi pilsētai novēlēto ārsta Nikolausa fon Himzela kolekciju, izveidoja publisku muzeju. Muzeja attīstību un krājuma veidošanos ietekmējuši arī citi savulaik pastāvējuši muzeji – Rīgas muzejs (dib. 1858. g.) un Doma muzejs (dib. 1891. g.). 1936. gadā muzejs ieguva Rīgas pilsētas vēsturiskā muzeja nosaukumu un Rīgas pilsētas vēstures muzeja profilu. 1939. gadā aizsākās ar Latvijas kuģniecības vēsturi saistītu materiālu komplektēšana, un 1964. gadā muzejs ieguva Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja nosaukumu. Kopš 1940. gada 1. augusta RVKM ir valsts muzejs. Ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 483 (27.07.2005) ar 2005. gada 1. septembri muzeju reorganizēja par Valsts aģentūru „Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs”. No 2013. gada 1. janvāra saskaņā ar MK Noteikumiem Nr. 926 (18.12.2012) mainīts muzeja statuss no Valsts aģentūras uz Kultūras ministra pakļautībā esošu tiešās pārvaldes iestādi. Kultūras ministrs pakļautību īsteno ar Kultūras ministrijas starpniecību.

Muzejs darbojas kā juridiska persona, tam ir savs zīmogs un norēķinu konti kredītiestādēs.

RVKM darbības tiesiskais pamats ir MK apstiprināts nolikums (MK noteikumi Nr. 926, 18.12.2012). Savā darbībā muzejs vadās no Muzeju likuma, likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, ievēro Latvijas Republikas tiesību aktus, tam ir saistošs Starptautiskās muzeju padomes (ICOM) Profesionālās ētikas kodekss un citi starptautisko muzeju organizāciju normatīvie dokumenti. RVKM darbu vada direktors saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajām tiešās pārvaldes iestādes vadītāja funkcijām. Direktoram ir vietnieks zinātniskajā darbā un direktora vietnieks krājuma darbā. Muzeja darbību realizē muzeja struktūrvienības: nodaļas, sektors, saimnieciski tehniskais departaments un trīs filiāles (struktūrvienības), kurās tiek realizēts pilns muzejisko funkciju cikls:

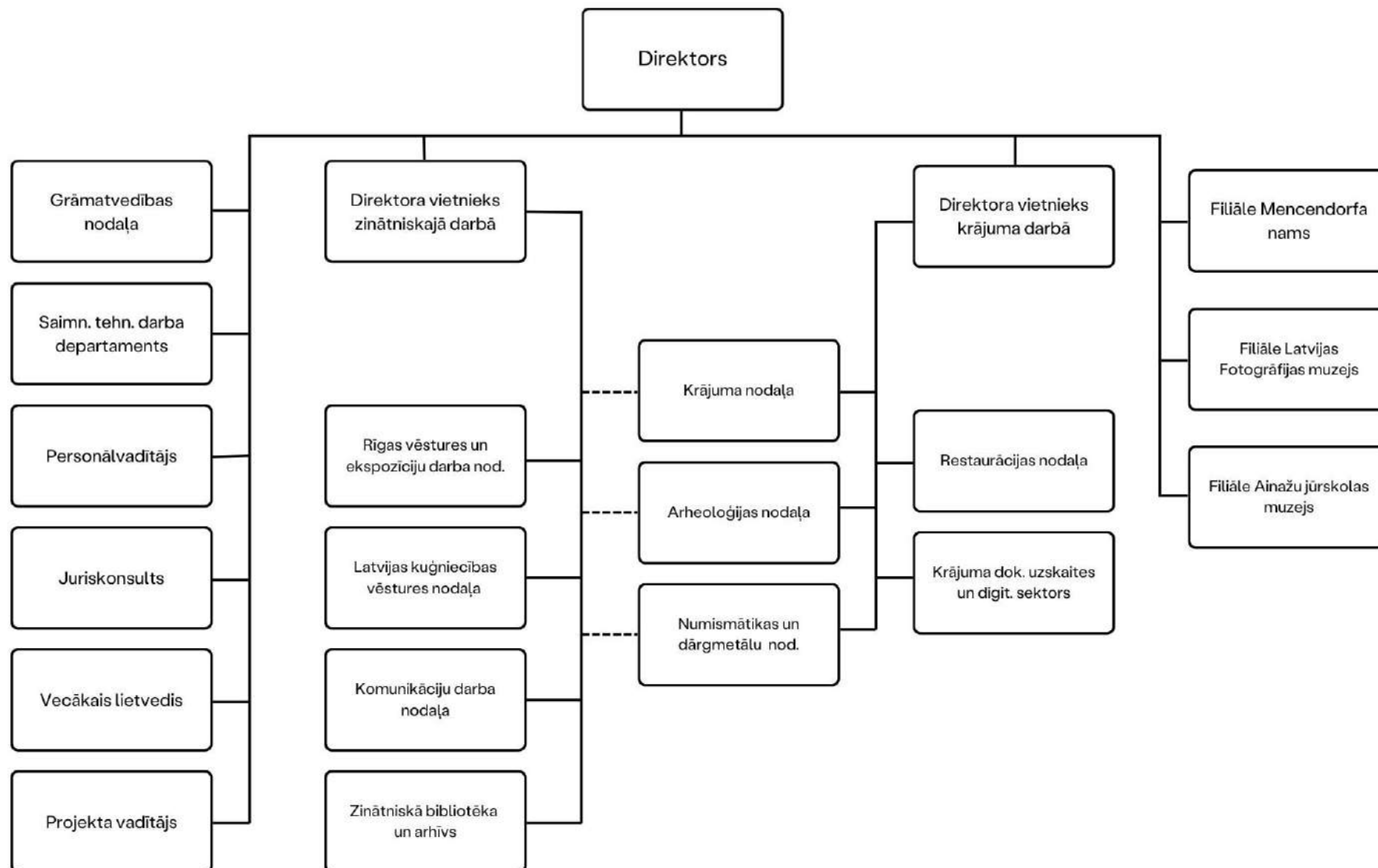
- Ainažu jūrskolas muzejs (AJM). Apmeklētājiem atvērts 1969. gadā. Adrese: K. Valdemāra iela 47, Ainaži.
- Mencendorfa nams. Rīdzinieku 17.-18. gs. māja-muzejs (MN). Apmeklētājiem atvērts 1992. gada 18. maijā. Adrese: Grēcinieku iela 18, Rīga.
- Latvijas Fotogrāfijas muzejs (LFM). Apmeklētājiem atvērts 1993. gada 18. maijā. Adrese: Mārstaļu iela 8, Rīga (slēgts uz pārcelšanās laiku kopš 30.12.2023.).

RVKM darbojas Zinātniskā padome, Krājuma komisija, Konservācijas un restaurācijas padome, Ētikas komisija u. c.

RVKM akreditēts līdz 2025. gada 21. septembrim (RVKM un filiāļu atkārtotās akreditācijas apliecības Nr.6A5, Nr.6/1A5, Nr.6/2A5, Nr.6/3A5, izsniegtas 2020. gada 22. septembrī).

RVKM juridiskā adrese: Palasta iela 4, Rīga, LV–1050, e-pasta adrese: direkt@rigamuz.lv, uzņēmuma reģistrācijas numurs: 90000029912.

Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja struktūrshēma



1.2. IESTĀDES FUNKCIJAS

RVKM misija, funkcijas un darbības virzieni ir definēti RVKM nolikumā (MK noteikumi Nr. 926, 18.12.2012).

RVKM darbības misija ir saglabāt Rīgas pilsētas, Latvijas kuģniecības un Latvijas fotogrāfijas vēsturi raksturojošos īstenības elementus, kā arī, izmantojot uzkrātās vērtības, iekļauties Latvijas sabiedriskajā, zinātnes un kultūras dzīvē, sniedzot ieguldījumu garīgi augsti attīstītas un humānas sabiedrības veidošanā.

RVKM ir šādas funkcijas:

- komplektēt materiālus un ar to saistīto informāciju par Rīgas pilsētas, Latvijas kuģniecības un Latvijas fotogrāfijas vēsturi no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām;
- nodrošināt kultūrvēsturisko materiālu krājuma atbilstošu aprūpi, uzskaiti un pārvaldību;
- veikt muzeja krājuma un ar to saistītās informācijas zinātnisko pētniecību;
- nodrošināt muzeja vērtību pieejamību sabiedrībai, tai skaitā muzeja ekspozīcijās: Rīgas Doma ansamblī, Ainažu jūrskolas muzejā, Mencendorfa namā, Latvijas Fotogrāfijas muzejā;
- uzturēt un attīstīt muzeja darbībai nepieciešamo infrastruktūru.

1.3. IESTĀDES DARBĪBAS VIRZIENI

RVKM darbības virzieni:

- atbilstoši kompetencei pēta Rīgas pilsētas, Latvijas kuģniecības un Latvijas fotogrāfijas vēsturi;
- Mencendorfa namā – Rīdzinieku mājā-muzejā saglabā un pēta ēkas arhitektoniskās un mākslinieciskās vērtības, izzina ar ēku saistīto cilvēku (bijušo īpašnieku, rentnieku, iedzīvotāju) likteņus, atspoguļo Rīgas pilsoņu sadzīves kultūru un tradīcijas 17.–18. gadsimtā saistībā ar mūsdienu kultūras dzīvi, veicina muzeja pilnvērtīgu iekļaušanos kultūras procesā;
- Latvijas Fotogrāfijas muzejā apzina un pēta fotogrāfijas nozari Latvijā un atbilstoši komplektē muzeja krājumu, sniedz sabiedrībai informāciju par muzeja krājumu un tā izmantošanas iespējām;
- Ainažu jūrskolas muzejā sniedz sabiedrībai informāciju par pirmo latviešu–igauņu jūrskolu, tās darbību, panākumiem un nozīmi, komplektē, pēta un popularizē muzeja krājumu par jūrskolas darbību un Ainažu pilsētas vēsturi;
- nodrošina ekspozīciju un izstāžu izveidi un pieejamību apmeklētājiem, kā arī gidu pakalpojumus;
- atbilstoši kompetencei veic zinātniski izglītojošo un kultūras darbu;
- sagatavo un izdod informatīvus un zinātniskus izdevumus;
- veido informatīvo datu bāzi par muzeja krājumu Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogam;
- izstrādā un īsteno projektus saskaņā ar muzeja darbības mērķi;
- piedalās starptautisko projektu īstenošanā;
- nodrošina muzeja un tā pasākumu publicitāti;
- pēta sabiedrības pieprasījumu un analizē muzeja sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu;
- atbilstoši kompetencei veic kultūrvēsturisku priekšmetu un mākslas darbu ekspertīzi, sniedz konsultācijas un metodisku palīdzību;

- atbilstoši piešķirtajam finansējumam nodrošina muzeja apsaimniekošanā esošo nekustamo kultūras pieminekļu – ēku, arhitektūras ansambļu – uzturēšanu, sagatavo un iesniedz Kultūras ministrijā priekšlikumus par ēku remontu, restaurāciju un rekonstrukciju.

1.4. DARBĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀTES UN MĒRĶI

RVKM un tā filiāļu darbs pārskata periodā tika plānots atbilstoši Vidēja termiņa muzeja darbības stratēģijā (2020–2025) izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem un pieejamajiem resursiem, izvirzot prioritātes visās darba jomās.

Krājuma darbs

- Nodrošināt plānoto muzeja krājuma digitalizāciju un informācijas datu ievadi Nacionālajā muzeju krājuma kopkatalogā (NMKK).
- Veikt plānoto muzeja kolekciju esības un saglabātības pārbaudi.
- Veikt muzeja krājuma priekšmetu finansiālo novērtēšanu un ņemšanu grāmatvedības uzskaitē.
- Veikt muzeja priekšmetu konservāciju un restaurāciju.
- Papildināt krājuma kolekcijas, atbilstoši krājuma politikai un gada plānam.
- Veikt sagatavošanās darbus LFM krājuma pārvietošanai uz jaunām telpām.

Pētniecības darbs

- Sagatavot RVKM un filiālēs plānoto muzeja izstāžu plānus.
- Veikt rakstu, referātu, ziņojumu u. c. pētījumu sagatavošanu un rezultātu publicēšanu saskaņā ar gada plānu, t. sk. izdot katalogu “Stāvi stipri. Strādā droši. Karogu kolekcijas stāsti” (RVKM).
- Noorganizēt plānotās zinātniskās konferences.

Ekspozīciju un izstāžu darbs

- Realizēt RVKM 250 gadu jubilejai veltīto izstāžu programmu.
- Nodrošināt plānoto izstāžu apriti filiālēs, t. sk. iekārtot un atvērt filiāļu darbinieku sagatavotās izstādes.
- Nodrošināt virtuālo krājuma izstāžu apriti muzeja mājaslapā www.rigamuz.lv, kā arī www.nmkk.lv/.

Komunikācija ar sabiedrību

- Nodrošināt RVKM 250 gadu jubilejas pasākumu programmas realizāciju.
- Organizēt plānotos pasākumus filiālēs, t. sk. D.A. Lēbera simtgadei veltītos pasākumus Mencendorfa namā.
- Iekārtot telpu izglītojošām aktivitātēm un organizēt tās izmantošanu RVKM.
- Veikt RVKM jaunas vizuālās identitātes izstrādāšanu un ieviešanu.
- Sagatavot jaunus un pilnveidot esošos izglītojošus piedāvājumus dažādām mērķauditorijām.
- Nodrošināt muzeja publicitāti; turpināt muzeja mājaslapā un sociālajos tīklos sniegtās informācijas izvērtēšanu un pilnveidošanu.

Muzeja institucionālās darbības nodrošināšana un saimnieciskais darbs

- Izveidot muzejpedagoģisko klasi un veikt kosmētisko remontu komunikācijas nodaļas telpās;

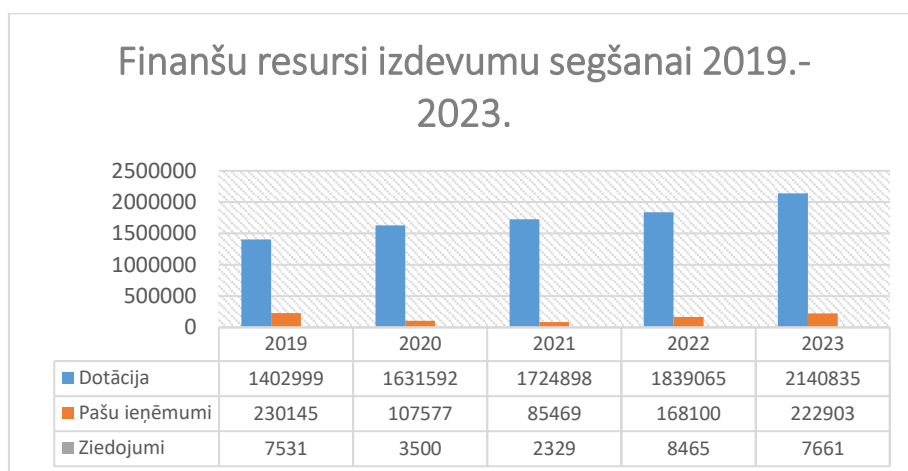
- Nodrošināt atsevišķu nodaļu pārcelšanos uz citiem kabinetiem;
- Plānot un organizēt Latvijas Fotogrāfijas muzeja pārcelšanās procesu uz Kronvalda bulvāri 4.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

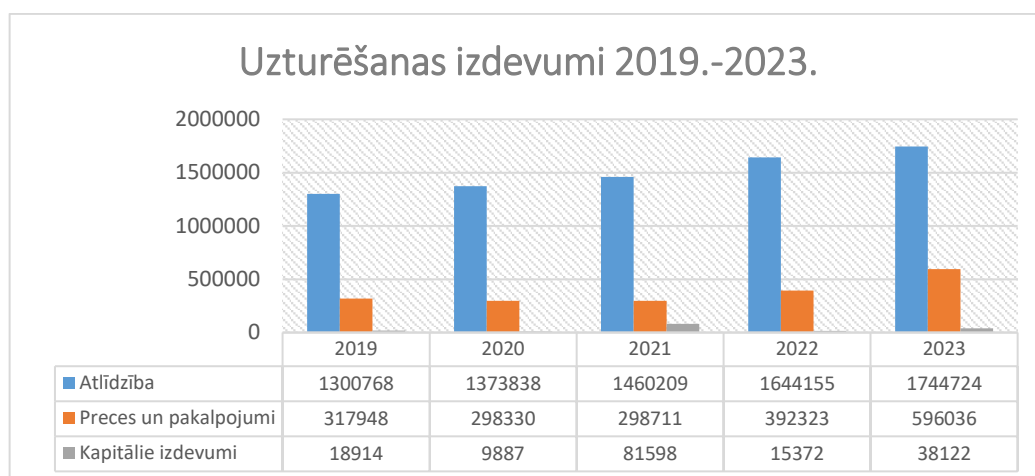
2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS (EIRO):

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	2 015 630	2 388 498	2 371 399
1.1.	dotācijas	1 839 065	2 140 837	2 140 835
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	168 100	240 000	222 903
1.3.	Transferti	0	0	0
1.4.	Ziedojumi un dāvinājumi	8 465	7 661	7 661
2.	Izdevumi (kopā):	2 051 850	2 395 456	2 378 882
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	2 036 478	2 357 334	2 340 760
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 036 478	2 326 484	2 309 910
2.1.2.	procentu izdevumi			
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti		30 850	30 850
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība			
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	15 372	38 122	38122

Rīgas vēstures un kuģniecības muzejam pieejamais finansējums (dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, pašu ieņēmumi, saņemtais finansējums konkrētai projekta realizācijai, ziedojumi un dāvinājumi) ir izlietots atbilstoši muzeja mērķiem un darbības stratēģijai, muzeja darbības nodrošināšanai – krājuma uzturēšanai, ekspozīciju un izstāžu darbībai, piesaistot apmeklētājus klātienēs apmeklējumam.



No kopējo pašu ieņēmumu īpatsvara, lielāko īpatsvaru sastādīja ieņēmumi par biļešu realizāciju 51% un ieņēmumi par telpu nomu 42%. Inflācijas kāpums izraisījis kārtējo izdevumu pieaugumu par komunālajiem pakalpojumiem par 76.8%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu.



Atskaites periodā valsts budžeta dotācija un ieņēmumi no maksas tika izlietoti muzeja uzturēšanai, t.sk.:		
Atalgojums, valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas	EUR 1 744 724	
Komunālie maksājumi	EUR 331 642	
Telpu nomas maksājumi	EUR 39 204	
Materiālu un preču iegāde	EUR 59 205	
Pārējie pakalpojumi	EUR 136 299	
Kapitālie izdevumi	EUR 38 122	
Nodokļu maksājumi Valsts budžetā	EUR 29 686	

Pārskata periodā kopējais RVKM un filiāļu apmeklējumu skaits pārskata periodā pieaudzis par 10% no 2019. gada apmeklējumiem (laika, kad darbību neierobežoja pandēmija) un pieaudzis par 23%, salīdzinot ar 2022. gadu. Būtiski palielinājies tematisko, korporatīvo un kultūras pasākumu, ekskursiju un muzeja pedagoģisko programmu skolēniem, mūžizglītības programmu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem skaits. Salīdzinoši ar 2022. gadu 2023. gadā būtiski pieauguši ieņēmumi par telpu nomu pasākumiem- EUR 21800 (pieaugums 62.9%), un ieņēmumi par biļešu realizāciju- par EUR 24600 (24.6%). Līdz ar to pagājušajā gadā ieņēmumu no maksas pakalpojumiem finansēšanas plāna izpilde sastādīja 93% un neizpilde (EUR 16571) nav būtiska.

Būtisku ietekmi uz muzeja darbību, turpināja izraisīt inflācija, kas ietekmēja muzeja izmantoto pakalpojumu un līgumu cenas, līdz ar to negatīvi ietekmēja muzeja finansiālās iespējas. Energoresursu taupīšanas nolūkos apkures sezonā gan pavasarī, gan ziemā muzeja un tā filiāļu zinātniskie darbinieki un administrācija divas dienas nedēļā strādāja attālināti. Attālinātais darbs nesamazināja plānoto darbu apjomu un kvalitāti un tika nodrošināta nepārtraukta muzejisko funkciju veikšana.

RVKM pamatdarbības nodrošināšanu, atsevišķu projektu realizāciju un infrastruktūras uzturēšanas pasākumus nozīmīgi veicinājusi papildus finanšu līdzekļu piesaiste:

Papildus no valsts budžeta piesaistītie līdzekļi saņemti un izlietoti sekojošiem pasākumiem:

- Pārskata periodā tika piešķirts finansējums EUR 106 000 apmērā no valsts budžeta, t.sk, EUR 29700 no valsts budžeta apakšprogrammas 22.02.00 „Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas” un EUR 76300 valsts budžeta programmas 21.00.00 „Kultūras mantojums”, lai nodrošinātu muzeja 250. gadu jubilejas pasākumu programmu- izstādi “Katram savas krēsls”, muzejpedagoģiskās klases izveidi un muzeja jaunās vizuālās identitātes ieviešanu.
- No valsts budžeta programmas 21.00.00 „Kultūras mantojums” saņemts EUR 19 479,00, lai nodrošinātu RVKM filiāles LFM pārcelšanos uz Kronvalda bulvāri 4, Rīgā. Finansējums izlietots krājuma, bibliotēkas un arhīva sagatavošanai pārcelšanās procesam (iepakošanai) un krājuma, inventāra un pamatlīdzekļu pārvešanai, publiskās telpas dizaina izstrādei.
- Saistībā ar RVKM ēkas Palasta ielā 4 uz Jaunielu vērstās fasādes daļas iekļaušanu vidi degradējošu objektu statusā un līdz ar to saistīto nekustamā īpašuma nodokļa palielinājumu no valsts budžeta programmas 21.00.00 „Kultūras mantojums” saņemti EUR 8163,22. Par piešķirto finansējumu segts nekustamā īpašuma nodokļa palielinājums 2023.gadā.

Saņemti ziedojumi no SIA “LSC” – Ainažu jūrskolas attīstības veicināšanai 2000 EUR; Biedrības “Latvijas kuģu kapteiņu asociācija”, ceļojošās izstādes izveidošanai 900 EUR; Antona Ikaunieka, ziedojums Ainažu muzejam 1000 EUR; Latvijas tirdzniecības flotes jūrnieku arodbiedrības, Ainažu jūrskolas attīstības veicināšanai un jūrniecības vēstures popularizēšanai 3000 EUR; Fonda “Uniting”, LFM organizētās izstādes “Pasaules vērojums” kuratores Monikas Bomas-Duhenas vizītes nodrošināšanai 362,09 EUR.

2.2. PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

Muzejs nav pasūtījis un veicis pētījumus.

2.3. BŪTISKĀKIE PAKALPOJUMI

Publiskie pakalpojumi tiek sniegti pamatojoties uz 27.06.2017. MK noteikumiem Nr.360 “Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja publisko pakalpojumu cenrādis”.

Bezmaksas pakalpojumi:

- Krājuma pieejamība – muzeja noteiktajā kārtībā tiesības iepazīties ar muzeja krājuma uzskaites kartotēkām un muzeja priekšmetiem.
- Uzziņu materiāla pieejamība – muzeja noteiktajā kārtībā iespēja iepazīties ar kartotēkām, datu bāzēm, rādītājiem, ceļvežiem, literatūru.

Maksas pakalpojumi saskaņā ar Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja publisko maksas pakalpojumu cenrādi (Ministru kabineta noteikumi Nr.360, 27.06.2017):

- Pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu apskate (individuāla, ģimenes, kompleksā biļete u.c.);
- Gida pakalpojumi;
- Tematiskas ekskursijas;
- Muzeja izglītojošās programmas skolēniem un pieaugušajiem;
- Muzeja krājuma izmantošana publicēšanai;
- Muzeja priekšmetu deponēšana;
- Muzeja priekšmetu fotografēšana, skenēšana pēc klienta pasūtījuma;

- Muzeja arhīva un bibliotēkas materiālu izmantošana;
- Konsultācijas, ekspertīzes;
- Lekcijas, pasākumi, nodarbības;
- Telpu noma;
- Fotografēšanās muzeja interjeros un teritorijā.

Ar pilnu muzeja piedāvājumu un publisko pakalpojumu cenrādi un aktuālajiem piedāvājumiem var iepazīties muzeja mājas lapā rigamuz.lv.

2.4. NOVĒRTĒJUMS PAR STRATĒĢIJAS IEVIEŠANU

RVKM darbs pārskata periodā tika plānots atbilstoši Vidēja termiņa muzeja darbības stratēģijā (2020–2025) izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un pieejamajiem resursiem, nosakot konkrētus uzdevumus, rezultātīvos rādītājus un izvirzot prioritātes; veicamie darbi un rezultatīvie rādītāji pārskata periodā tika noteikti gada plānā.

Pārskata periodā iestādes darbību būtiski turpināja ietekmēt Krievijas iebrukums Ukrainā, kas turpināja ietekmēt preču un pakalpojumu cenas. Finansiālās krīzes veidošanās ietekmēja ne tikai muzeja spēju veikt plānotos darbus, kas nepieciešami apmeklētāju piesaistei (izstāžu veidošana, reklāma, pasākumi utt.), bet arī globāli samazināja tūristu skaitu Latvijā un citur Eiropā, kas ietekmēja plānoto apmeklējumu skaitu.

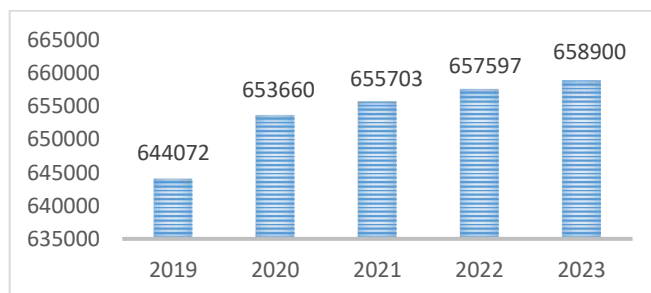
Saistībā ar elektronereģijas un siltumenerģijas straujo cenu kāpumu kopš 2022. gada 1. oktobra muzejā daļēji tika turpināta attālinātā darba veikšana. Analizējot iestādes darbību atskaides periodā, darba rezultāti atspoguļoti piecu gadu dinamikā.

2.4.1. Krājuma darbs

RVKM darbs pārskata periodā tika plānots atbilstoši Vidēja termiņa muzeja darbības stratēģijā (2020–2025) izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un pieejamajiem resursiem, nosakot konkrētus uzdevumus, rezultātīvos rādītājus un izvirzot prioritātes; veicamie darbi un rezultatīvie rādītāji pārskata periodā tika noteikti gada plānā.

RVKM un tā filiāļu krājumā 2023. gada 31. decembrī glabājās 658900 (2022. gadā – 657597) vienības, t.sk. pamatkrājums – 526124, palīgkrājums – 129788, apmaiņas krājums – 2988 vienības. RVKM krājumu veido 580298 (t. sk. no Mencendorfa nama pārņemtie 2370 krājuma priekšmeti), Latvijas Fotogrāfijas muzeja – 68623, Ainažu jūrskolas muzeja – 9979.

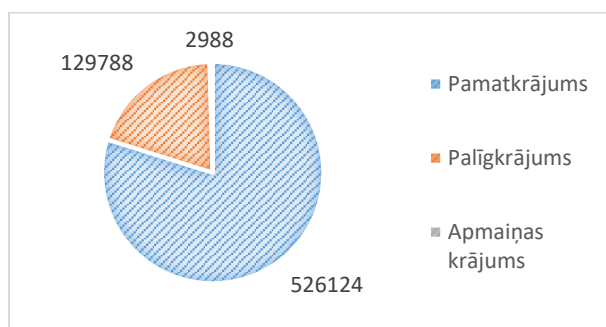
Muzeja krājuma izaugsmes dinamika (2019-2023)



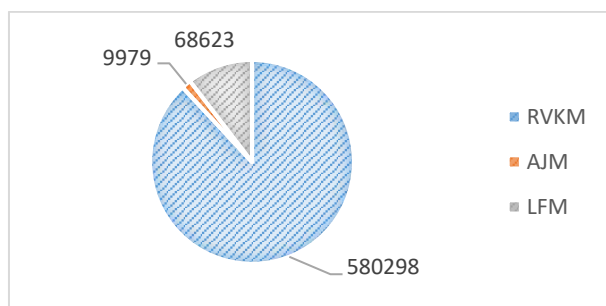
Pēdējo trīs gadu laikā samazinājies jauniegūto priekšmetu skaits, gadā uzņemot ap 1000 – 2000 jaunu priekšmetu (1306 priekšmeti 2023. gadā). Arī turpmāk jauniegūto priekšmetu skaits samazināsies, jo muzejs veic rūpīgu jauniegūto priekšmetu atlasīšanu uzņemšanai krājumā ierobežoto telpu (muzeja krājuma glabātavas ir pārpildītas) un finansējuma trūkuma (krājuma papildināšanai ar pirkumiem) dēļ.

Esošajos apstākļos lielākā vērība tika pievērsta esošo krājuma priekšmetu izpētei un datu ievadei NMKK, kā arī iepriekšējos atskaites periodos iegūto liela apjoma kolekciju apstrādāšanai (piem., turpināta datu ievade NMKK J. Danovska negatīvu kolekcijai (LFM)).

Muzeja krājuma sastāvs proporcionāli kopējam krājuma apjomam

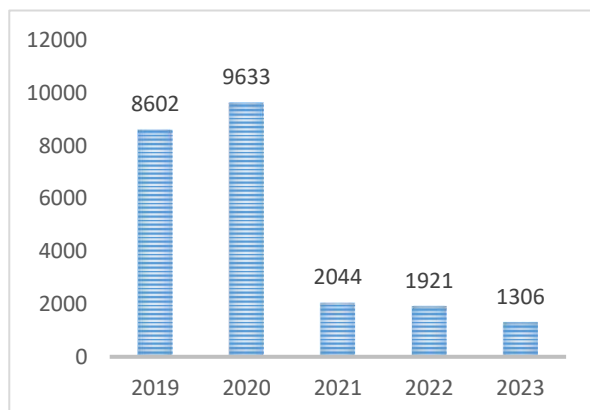


Krājuma sadalījums pa muzejiem

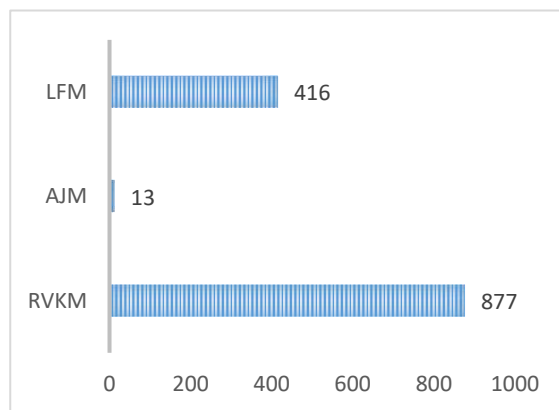


2023. gadā krājums papildināts par 1306 vienībām, no tām pamatkrājumā – 845. RVKM krājumā komplektētas 877, Latvijas Fotogrāfijas muzeja – 416, Ainažu jūrskolas muzeja – 13 vienības. Krājuma jaunieguvumu vidū: Rīgas kultūras, ekonomikas un sabiedriski politiskās dzīves raksturojoši priekšmeti, piemēram, Rīgas fabrikās ražotie stikla trauki un to dizaina meti, uzņēmumā “Rīgas Modes” izgatavotā ausaine, kā arī Rīgā ražoto izstrādājumu iesaiņojumi. Kolekcija un MN ekspozīcija papildināta ar profesoram D. A. Lēberam piederējušo rokas pulksteni. Numismātikas kolekcija papildināta ar Latvijas Bankas izdotajām monētām. Arheoloģijas kolekcija papildināta ar Rīgā iegūtajiem arheoloģiskajiem priekšmetiem (RVKM). LFM kolekcija papildināta ar fotogrāfes Martas Pļaviņas stikla plašu negatīviem un fototehniku. AJM kolekcija papildināta ar Ainažu jūrskolas absolventu fotogrāfijām un burinieka maketu.

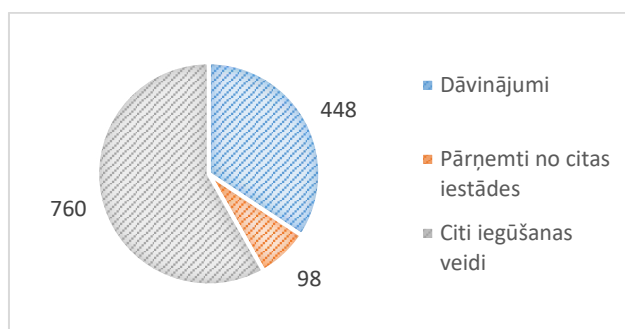
Jaunieguvumu skaita dinamika (2019-2023)



Jaunieguvumi pa muzejiem 2023. gads

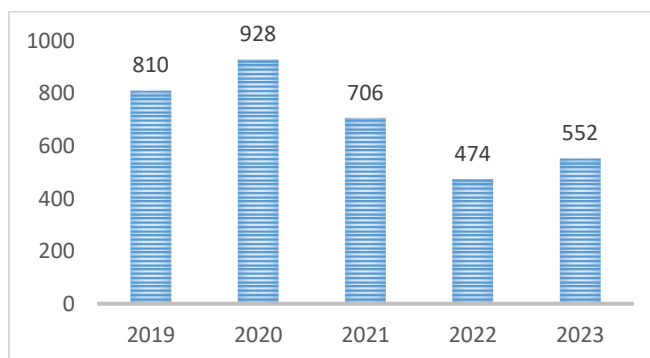


Krājuma papildināšanas veidi 2023. gadā (vienību skaits)



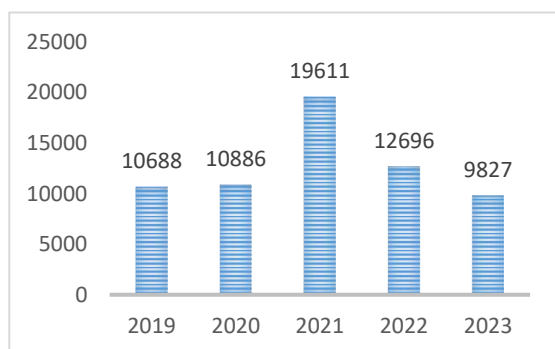
Pārskata periodā restaurētas un konservētas 552 krājuma vienības. No tām RVKM – 526, Ainažu jūrskolas muzejā – 16, Latvijas Fotogrāfijas muzejā – 10 vienības. Turpināts muzeja krātuvju stāvokļa, to aprīkojuma un kolekciju saglabātības apsekošanas darbs. Par muzeja priekšmetu konservācijas un restaurācijas procesu sastādītas 64 restaurācijas pases.

Konservēto un restaurēto muzeja priekšmetu skaita dinamika (2019-2023)

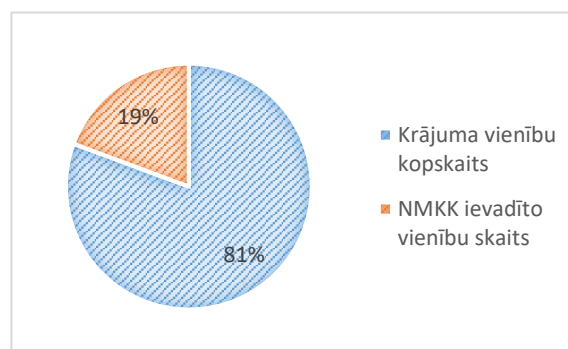


Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā (NMKK) RVKM un filiālēs atskaides periodā ievadīti dati par 9827 muzeja priekšmetiem, t. sk. RVKM – 7250, Latvijas Fotogrāfijas muzejā – 2277, Ainažu jūrskolas muzejā – 300 vienības. Darbu NMKK IS apgrūtina Kultūras informācijas sistēmu centra veiktie darba vides uzlabojumi, tādēļ muzeja priekšmetu skaits, par kuriem ievadīti dati 2023. gadā ir mazāks nekā 2022. gadā.

NMKK ievadīto krājuma vienību skaita dinamika (2019-2023)



NMKK ievadīto vienību skaits (%) no krājuma kopskaita

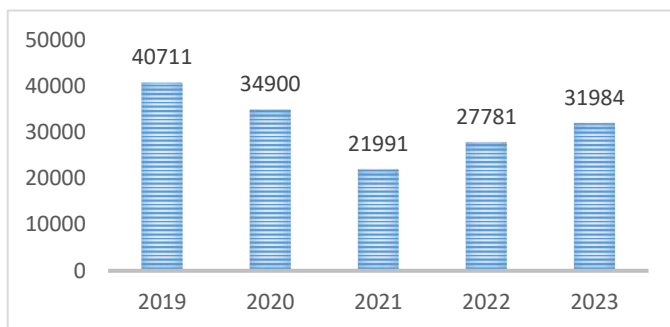


Atskaides periodā izmantotas 31984 RVKM un filiāļu krājuma vienības. No tām muzeju ekspozīcijās un izstādēs eksponētas – 8002, deponētas – 242, izmantotas digitalizēšanai – 8857,

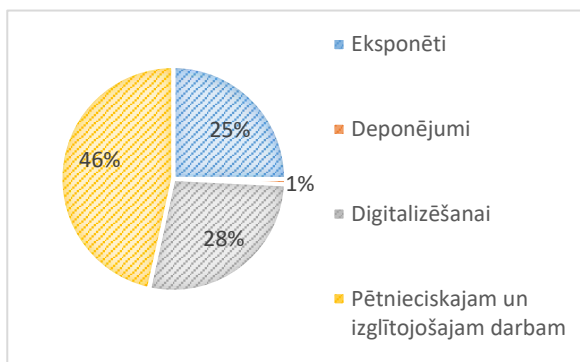
pētnieciskajam un izglītojošajam darbam – 14883 vienības. No tām: RVKM – 26546, Latvijas Fotogrāfijas muzejā – 4204, Ainažu jūrskolas muzejā – 1234 vienības.

Turpina pieaugt pētniecībai un izglītojošajam darbam izmantoto priekšmetu skaits, muzeja krājumu aktīvi izmanto zinātnisku un populārzinātnisku rakstu un izdevumu publicēšanai.

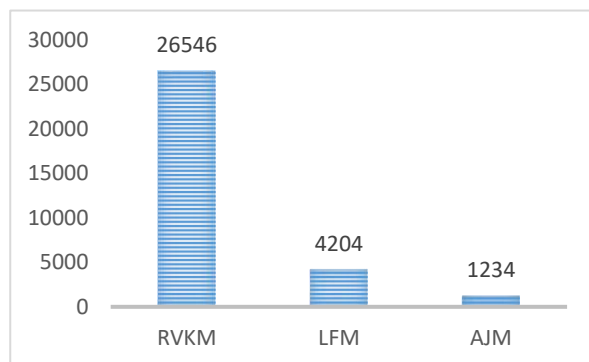
Krājuma izmantošanas dinamika (2019-2023)



Krājuma izmantošana 2023. gadā (%)

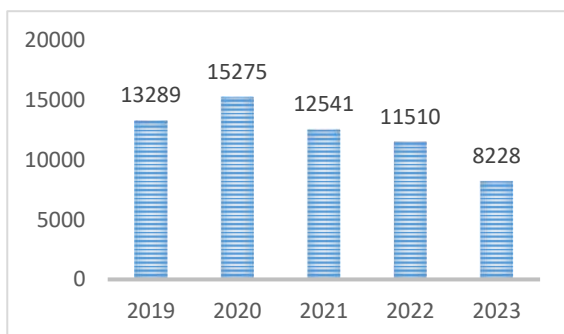


Krājuma izmantošana pa muzejiem 2023. gadā

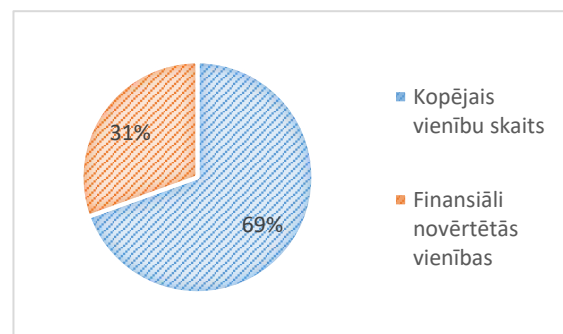


Muzejos turpināta krājuma priekšmetu finansiālā novērtēšana. Atskaides gadā finansiāli novērtētas 8228 vienības, no tām: RVKM – 7342, Latvijas Fotogrāfijas muzejā – 873, Ainažu jūrskolas muzejā – 13 vienības. Vērtēti tiek jauniegūtie muzeja priekšmeti un priekšmeti, kam tiek veikta esības pārbaude, tādēļ novērtēto priekšmetu skaits ir atkarīgs no muzeja attiecīgajā laika periodā krājumā uzņemtajiem priekšmetiem un pārbaudīto priekšmetu skaita.

Finansiāli novērtēto vienību skaita dinamika (2019-2023)



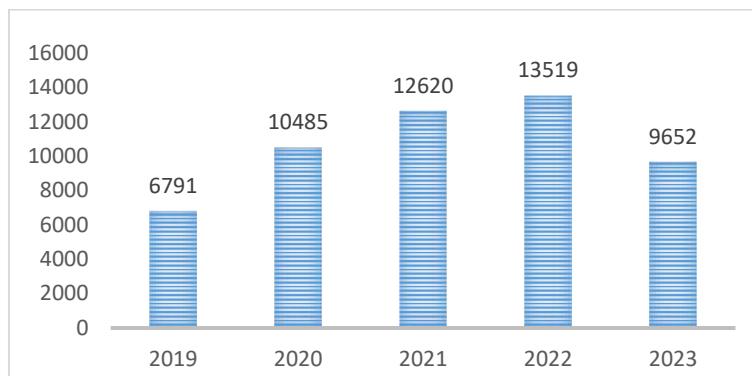
Finansiāli novērtēto vienību skaits (%) no krājuma kopskaita



Turpināta muzeju kolekciju esības un saglabātības pārbaude. 2023. gadā pabeigta 26 kolekciju pārbaude, kopā 9652 krājuma vienības. No tām RVKM pārbaudītas 6536, Latvijas

Fotogrāfijas muzejā – 938, Ainažu jūrskolas muzejā – 2178. RVKM turpinās darbs pie liela apjoma kolekciju pārbaudes (grafikas palīgkrājums, tekstilizstrādājumi, fotooriģināli, faleristikas un monētu kolekcija).

Pārbaudīto kolekciju vienību skaita dinamika (2019-2023)



2.4.2. Pētniecības darbs

Saskaņā ar gada plānu veikta muzeja profilam atbilstošu individuālo zinātnisko tēmu pētniecība, jaunveidojamo izstāžu plānu izstrāde un krājuma priekšmetu zinātniskā izpēte. Pētījumi veikti ne vien uz muzejos esošās avotu bāzes, bet arī citās Latvijas atmiņas institūcijās.

Sagatavoti 98 raksti, referāti, ziņojumi u. c. pētījumi. No tiem zinātniskos un populārzinātniskos izdevumos publicēti 54. To skaitā – 37 FB kontā publicētie ziņojumi, kuru pamatā ir muzeja krājuma izpēte.

Pētnieciskā darba rezultātu popularizēšanai muzejos organizētas trīs zinātniskās konferences: “Restauratora darbs muzejā: izaicinājumi un nākotnes perspektīvas” un “RVKM krājums kā avots pētniekiem muzejā un ārpus tā” RVKM un “Vācbaltietes Renātes Adolfa devums Latvijas kultūrai, dāvinājumi muzejiem” Mencendorfa namā. Mencendorfa nams bijis sadarbības partneris starptautisko konferenču “Dītrihs Andrejs Lēbers – 100. Vācbaltietis un Latvijas pilsonis, starptautisko tiesību speciālists un laikabiedrs” (sadarbība ar Latvijas Valsts Prezidenta kanceleju) un “Stikla māksla Latvijā, Eiropā un pasaulē: vēsture un perspektīva” (sadarbība ar LMA) organizatoriem.

Izdots A. Gailišas sagatavotais krājuma katalogs “Stāvi stipri. Strādā droši. Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja karogu kolekcija” (izdevējs izdevniecība “Latvijas Mediji”). Izdevumā pirmo reizi tik visaptveroši atspoguļoti Rīgā un Latvijā 17.–21. gs. lietotie augstākās varas un dažādu organizāciju (Rīgas Mazās ģildes cunftu, dažādu palīdzības, labdarības, ugunsdzēsēju, dziedāšanas, tirgotāju, namsaimnieku, interešu u. c. biedrību, mācību iestāžu) karogi. No vairāk nekā 800 muzeja karogu kolekcijas priekšmetiem katalogā publicēti 320. Katalogu papildina dokumenti, fotogrāfijas un citi muzeja krājuma materiāli.

Atskaides periodā turpināta četru muzeja izdevumu manuskriptu sagatavošana, kā arī RVKM profilam atbilstošas tēmas izpēte promocijas darbam doktora grāda iegūšanai.

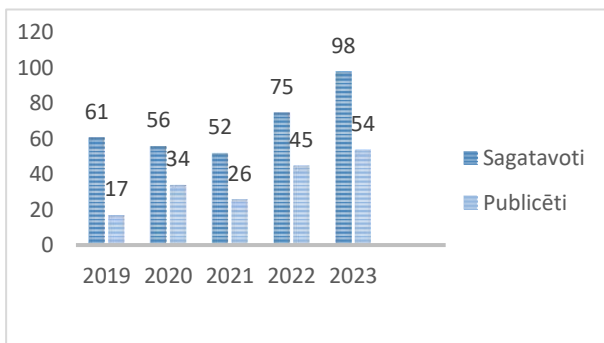
Zinātniskā inventarizācija, aizpildot papildlaukus NMKK, veikta 361 RVKM krājuma priekšmetiem. Zinātniski aprakstīto vienību skaits, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, samazinās, jo pēc pandēmijas prioritāri bijuši krājuma saglabāšanas darbi, kā arī krājuma glabātāji aktīvi iesaistījušies muzeja izstāžu darbības nodrošināšanā. Turpināta uzzīņu kartotēku veidošana par astoņām tēmām (RVKM un AJM).

Atskaides periodā sagatavota 16 krājuma izstāžu dokumentācija, t. sk. ekspozīcijas plāni RVKM 250. jubilejas gada izstādēm “Cilvēka pieskāriens”, “Katram savs krēsls”,

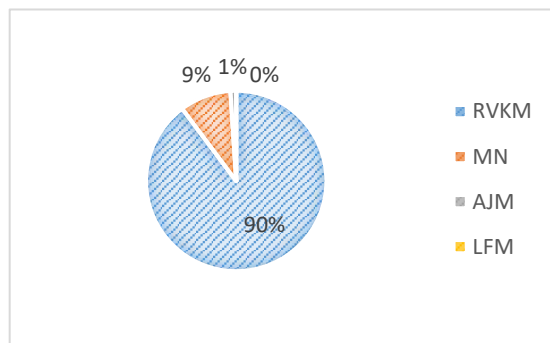
“Dziesmu svētku relikvijas”, “Nikolausa fon Himzela kolekcijas priekšmeti – muzeja krājuma dārgumi”, “Iespiestas Rīgā. 17. gadsimta grāmatas RVKM krājumā”, “Kas jūrnīkam kabatā – suvenīrs!”, “Rīgas loči – viņu laikmeta zīmes”; izstādēm filiālēs: “Terīnes” (MN), “Ainažu jūrskolnieki no Kozenkrānīšu dzimtas” un “Ainažu jūrskolas absolventi – stūrmaņi, kapteiņi” (AJM) un “Strenču fotodarbnīcas salons. Fonā ziema” (LFM), kā arī piecu virtuālo izstāžu dokumentācija. RVKM turpināts darbs pie astoņu krājuma izstāžu plānu sagatavošanas (t. sk. 3 – virtuālās un 2 – ceļojošās).

Turpināta muzeja publiskā piedāvājuma pilnveidošana: jaunu muzejpedagoģisko programmu izstrāde, to pielāgošana izglītības saturam un RVKM jaunatvērtās telpas – Himzela klases iespējām. Atskaites periodā Latvijas Fotogrāfijas muzejā sagatavoti divi muzejpedagoģisko programmu scenāriji, RVKM uzsākta trīs jaunu muzejpedagoģisko programmu scenāriju izstrāde un trīs scenāriji pielāgoti izglītības standarta prasībām.

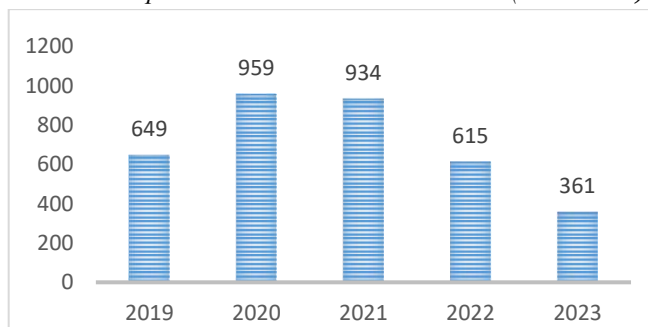
Sagatavoto un publicēto pētījumu dinamika (2019-2023)



Sagatavotie pētījumi pa muzejiem 2023. gadā



Zinātniski aprakstīto vienību skaita dinamika (2019-2023)



2.4.3. Ekspozīcijas un izstādes

2023. gadā RVKM un filiāles apmeklētājiem piedāvāja 14 muzeju profiliem atbilstošas pamatekspozīcijas par Rīgas vēsturi, Latvijas kuģniecības vēsturi un Latvijas fotogrāfijas vēsturi. Pārskata periodā Ainažu jūrskolas muzejā turpināta ekspozīciju informatīvās sistēmas renovācija un veikta Latvijas Fotogrāfijas muzeja ekspozīcijas papildināšana. Sakarā ar Latvijas Fotogrāfijas muzeja pārcelšanos uz jaunām telpām Kronvalda bulvārī 4 kopš 2023. gada 30. decembra muzeja ekspozīcija un izstāžu zāles Mārstaļu ielā 8 apmeklētājiem slēgtas.

2023. gadā eksponētas 45 izstādes, no tām 32 atklātas pārskata periodā. No eksponētajām izstādēm 15 bija krājuma izstādes.

RVKM tika realizēta plānotā muzeja 250 gadu jubilejai veltītā izstāžu programma. Atklātas kopskaitā 10 krājuma izstādes, t. sk. muzeja restauratoru darbu izstāde “Cilvēka

pieskāriens”, “Nikolausa fon Himzela kolekcijas priekšmeti – muzeja krājuma dārgumi”, “Dziesmu svētku relikvijas”, “Kas jūrniekam kabatā – suvenīrs!”, “Rīgas loči – viņu laikmeta zīmes”, “Iespiestas Rīgā. 17. gadsimta grāmatas RVKM krājumā”. Pēc remonta – rekonstrukcijas darbiem ar apjomīgu izstādi “Katram savs krēsls” atklāta lielā izstāžu zāle.

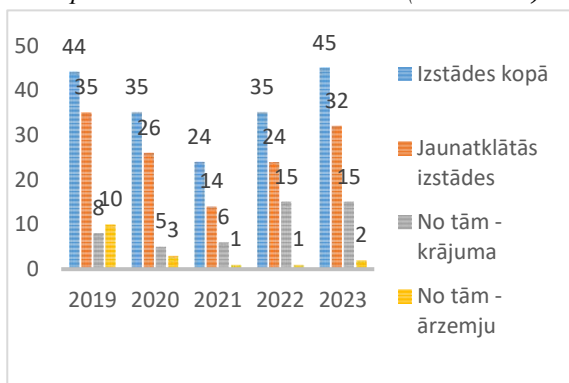
Latvijas Fotogrāfijas muzejā atklātas četras plānotās izstādes: muzeja darbinieku sagatavotā krājuma izstāde “Strenču fotodarbnīcas salons. Fonā ziema”, ar kuru LFM noslēdza savu darbību esošajās telpās Mārstaļu ielā 8, kā arī Diānas Tamanes personālizstāde “*Half-Love*” (sadarbībā ar Rīgas fotogrāfijas biennāli), Līgas Vēliņas un Armanda Andžes izstāde “Vieta, kas neeksistē un eksistē vienlaikus” un Armanda Andžes instalācija “29 ainavas”, kā arī britu fotogrāfes Dorotijas Bomas izstāde “Pasaules vērojums”.

Mencendorfa namā eksponēta muzeja darbinieku sagatavota izstāde “Terīnes”, kurā līdzās priekšmetiem no privātkolekcijām eksponēti arī RVKM krājuma materiāli, un 14 ārpusmuzeja kuratoru sagatavotas izstādes, t. sk. viena ārzemju autora (Polija).

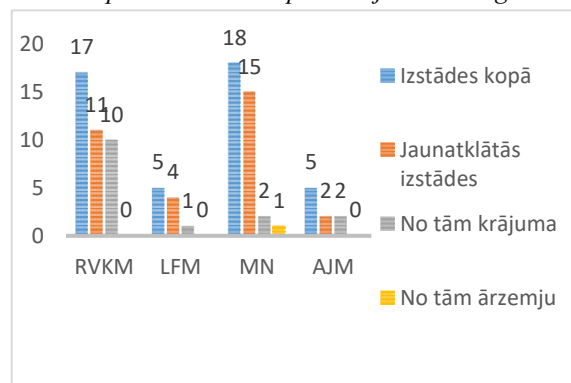
Ainažu jūrskolas muzejā atklātas divas krājuma izstādes: “Ainažu jūrskolas absolventi – stūrmaņi, kapteiņi” un “Jūrnieki no Kozenkraniusu dzimtas”.

Lai paplašinātu krājuma pieejamību un uzturētu komunikāciju ar apmeklētājiem, muzeja mājaslapā www.rigamuz.lv un/vai NMKK www.nmkk.lv/ publiskas deviņas muzeju speciālistu sagatavotas virtuālas krājuma izstādes. RVKM: “K.T. Fehelma gleznotās Rīgas pilsētas ainavas muzeja gleznu kolekcijā”, “J.S. Rozes gleznotie portreti RVKM gleznu kolekcijā”, “Ieskats muzeja zālēs pirms desmit un vairāk gadiem”, “Kuģu avārijas un traģēdijas Latvijas jūrniecebā”, “Izklaizū pilsētiņas “Vecrīga” projekts Rīgas 700 gadu jubilejas izstādei”, “Anša Cīruļa tautas tēpu meti VI Vispārējiem latviešu dziesmu svētkiem”, “Ieskats 1823. gada Rīgas ēku fasāžu uzmērījumos”; Ainažu jūrskolas muzejā: “Ainažu jūrskolnieki no Zīlemanu dzimtas”, “Šnors – kuģu būvētāji, kapteiņi un vēsturnieki...”.

Ekspozēto izstāžu skaita dinamika (2019-2023)



Ekspozētās izstādes pa muzejiem 2023. gadā



2.4.4. Darbs ar apmeklētājiem

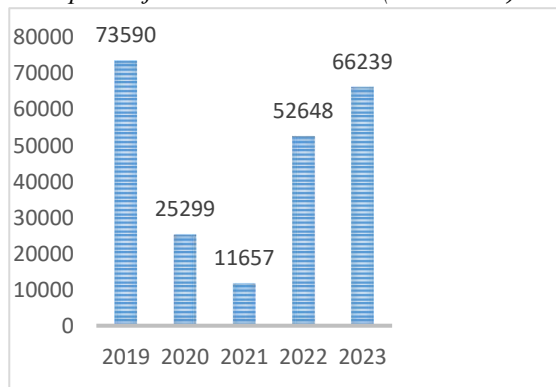
RVKM un Mencendorfa nams apmeklētājiem tūrisma sezonā (1. maijs – 30. septembris) bija pieejams visas nedēļas dienas, līdz ar to gadā RVKM bija atvērts 297, Mencendorfa nams – 288 dienas. Paplašināta Ainažu jūrskolas muzeja pieejamība – vasaras mēnešos tas bija atvērts apmeklētājiem visas nedēļas dienas, kopskaitā 278 dienas gadā. Latvijas Fotogrāfijas muzejs apmeklētājiem bija atvērts piecas dienas nedēļā, kopskaitā 252 dienas gadā (sakarā ar pārcelšanos uz pagaidu telpām Kronvalda bulvārī 4 muzejs kopš 2023. gada 30. decembra apmeklētājiem slēgts). Vasaras mēnešos muzeji Rīgā reizi nedēļā bija pieejami pēc regulārā darba laika – no plkst. 12.00 līdz 19.00.

RVKM un filiāļu kopējam apmeklējumam pēdējos divos gados raksturīga augoša dinamika. Pārskata gadā tas sasniedza 66 239, kas ir 90% no pirmspandēmijas apmeklējuma (2019. gadā – 73 662). 53% no kopējā muzeju apmeklējuma veido individuālie apmeklējumi, 17% – grupu apmeklējumi un 30% – pasākumu un citu muzeja organizēto aktivitāšu apmeklējumi. Salīdzinot apmeklējumu struktūras segmentus, muzejos kopumā sasniegts pirmspandēmijas pasākumu un citu aktivitāšu apmeklējumu skaits, bet vēl nav sasniegts gan muzeja individuālo, gan grupu apmeklējumu skaits.

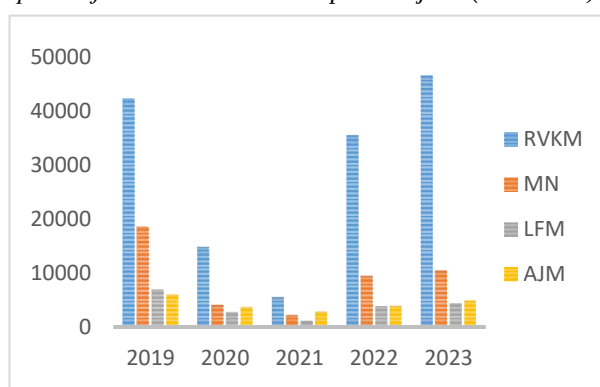
Analizējot atsevišķi muzejus, pirmspandēmijas apmeklējumu skaits sasniegts un pat par 10% pārsniegts RVKM, kuru atskaitei gadā apmeklējuši 46 608 (2019. gadā – 42 309). Ainažu jūrskolas muzeju apmeklējuši 4 890, kas ir 82% no 2019. gada apmeklējuma. Latvijas Fotogrāfijas muzejā bijuši 4 344, kas ir 63% no 2019. gada apmeklējuma. Vislētāk pirmspandēmijas apmeklējumam visos struktūras segmentos tuvojas Mencendorfa nams, kuru atskaitei periodā apmeklējuši 10 397, kas ir tikai 56% no 2019. gada apmeklējuma.

Ekspozīcija “Rīgas Doma krustēja”, kura saskaņā ar RVKM – SIA “Rīgas Doma pārvalde” nomas līgumu apmeklētājiem pieejama caur Doma baznīcu un tās apmeklējums nav tieši saistīts ar muzeja apmeklējumu, atskaitei gadā apmeklēta 74 714 reizes.

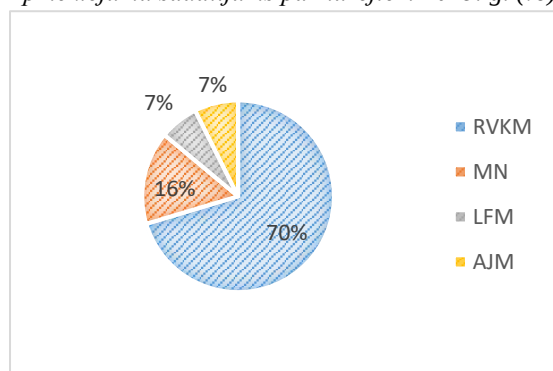
Apmeklējumu skaita dinamika (2019-2023)



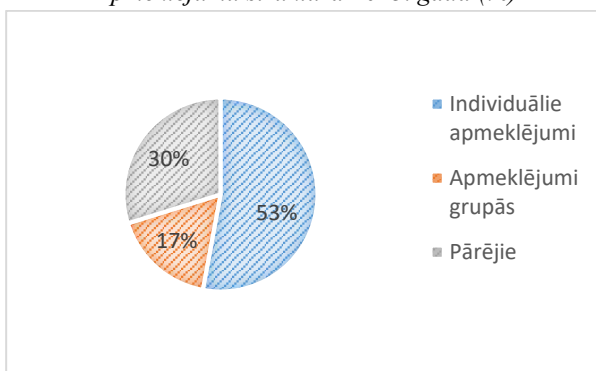
Apmeklējumu skaita dinamika pa muzejiem (2019-2023)



Apmeklējumu sadalījums pa muzejiem 2023. g. (%)



Apmeklējumu struktūra 2023. gadā (%)



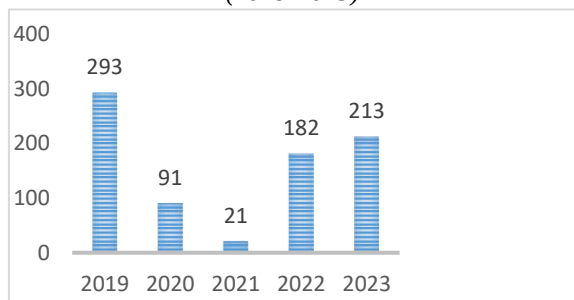
Arī muzeju sniegtajiem pakalpojumiem kopumā pēdējos gados raksturīga augoša dinamika, taču ar pirmspandēmijas periodu salīdzinoši mazākais grupu apmeklējumu skaits ietekmē arī muzeju sniegto pamatpakalpojumu apjomu.

Atskaitei periodā muzejos novadīto izglītojošo programmu skaits sasniedzis 73% no pirmspandēmijas gadā novadīto programmu skaita. Dažādām mērķauditorijām kopumā novadītas 213 izglītojošās programmas, no tām 172 skolēnu auditorijai un 41 kā mūžizglītības

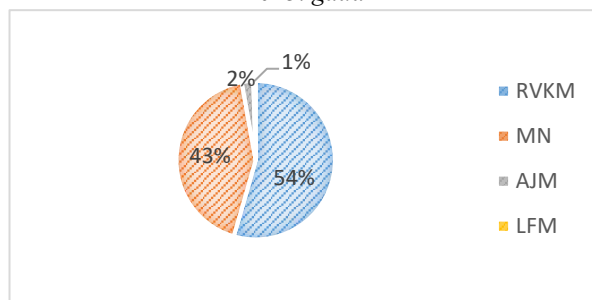
sastāvdaļa (2019. gadā – 293, t. sk. skolēnu auditorijai – 249, kā mūžizglītības sastāvdaļa – 44). RVKM novadītas 116 (skolēniem – 114), Mencendorfa namā – 91 (skolēniem – 52), Ainažu jūrskolas muzejā – piecas un Latvijas Fotogrāfijas muzejā – viena programma.

Muzejos kopā novadītas 563 ekskursijas, sasniedzot 90% no pirmspandēmijas pēdējā gadā novadīto ekskursiju skaita. Visstraujāk ekskursiju skaits palielinājies RVKM – 396 (2022. gadā – 235), Ainažu jūrskolas muzejā novadīta 91, Latvijas Fotogrāfijas muzejā – 35 un Mencendorfa namā – 41 ekskursija. Apmeklētājiem piedāvātas gan pārskata, gan tematiskās ekskursijas latviešu valodā un svešvalodās.

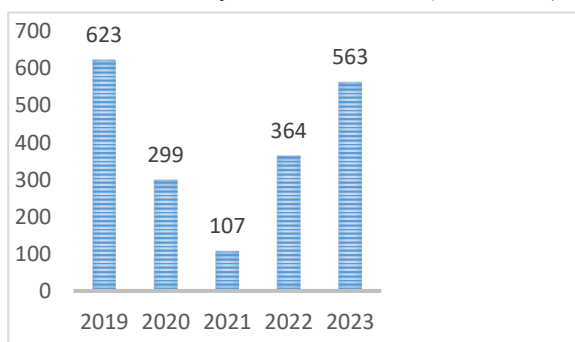
Novadīto pedagoģisko programmu skaita dinamika (2019-2023)



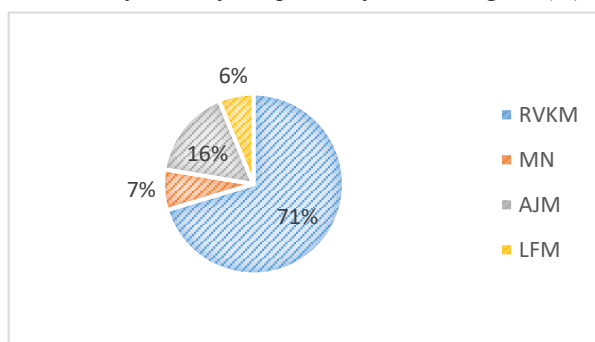
Pedagoģisko programmu sadalījums pa muzejiem 2023. gadā



Novadīto ekskursiju skaita dinamika (2019-2023)



Ekskursiju sadalījums pa muzejiem 2023. gadā (%)



Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, vairāk nekā divas reizes audzis pasākumu skaits – noorganizēti 135 tematiskie un kultūras pasākumi, būtiski tuvojoties pirmspandēmijas skaitam (2019. gadā – 155).

RVKM organizēti 70, Mencendorfa namā – 38, Latvijas Fotogrāfijas muzejā – 15, Ainažu jūrskolas muzejā – 12 pasākumi. Vislielāko apmeklētāju skaitu piesaistījusi Muzeju nakts – vairāk nekā 13 000 interesentus. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, visstraujāk audzis RVKM organizēto pasākumu skaits (2022. gadā – 16), ko sekmējusi muzeja 250 gadu jubilejas pasākumu programmas realizācija – jubilejas atklāšanas svētkus apmeklējuši 4069 apmeklētāji, bez tam notikuši arī citi pasākumi, t. sk. pastmarkas un monētas prezentācijas, izstāžu un izdevuma atklāšanas. RVKM regulāri organizēti pasākumi jau tradicionālo ciklu “Ģimenes diena” un “Svētdiena muzejā” ietvaros.

Daudzveidīga pasākumu programma tika piedāvāta Mencendorfa namā – tikšanās ar izstāžu autoriem un dažādu radošo jomu pārstāvjiem cikla “Tikšanās pie pavarda” ietvaros, piemiņas pasākumi, koncerti. Īpaša uzmanība veltīta D.A. Lēbera simtgadei veltītu pasākumu organizēšanai.

RVKM un Mencendorfa nams ar savu piedāvājumu piedalījušies pilsētas mēroga aktivitātēs – Vecrīgas modināšanas nedēļā, Rīgas svētkos, kā arī Eiropas kultūras mantojuma dienās.

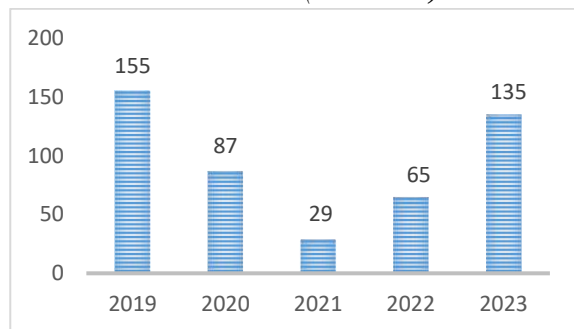
Lai aktualizētu latviešu jūrā braukšanas tradīciju, Ainažu jūrskolas muzejā organizēti jūras tematikai veltīti pasākumi, kuru galvenā mērķauditorija bijuši Ainažu iedzīvotāji. Tradicionāli organizēts Latvijas jūrnieku salidojums, kas piesaistījis jūrniecības nozares pārstāvjus un veterānus.

Latvijas Fotogrāfijas muzejā notikušas regulāras diskusijas un tikšanās ar izstāžu autoriem. Īpaši jāatzīmē izstādē “Strenču fotodarbnīcas salons. Fonā ziema” organizētās Latvijā pazīstamu fotogrāfu fotosesijas, kas izraisīja lielu apmeklētāju interesi.

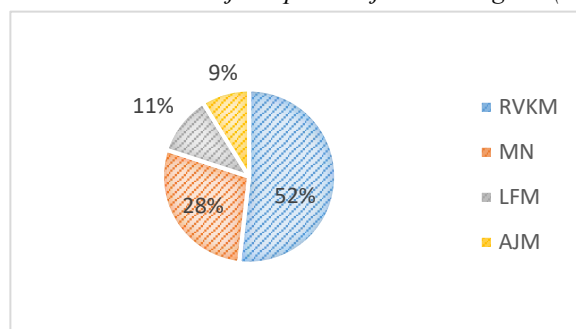
Muzeja speciālisti nolasījuši 22 lekcijas, no tām Mencendorfa namā – 11, RVKM – 10 (t.sk. piecas – cikla “Vecrīga zināmā un nezināmā” ietvaros) un Latvijas Fotogrāfijas muzejā – vienu; piecas no tām – tiešsaistē.

Atskaides gadā turpināta RVKM Kolonnu zāles un Mencendorfa nama telpu noma korporatīvajiem un kultūras pasākumiem.

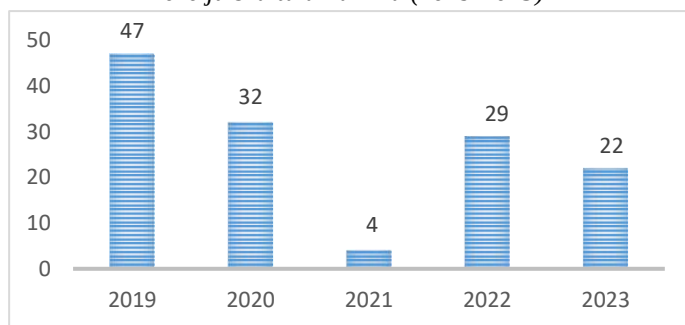
Pasākumu skaita dinamika (2019-2023)



Pasākumu sadalījums pa muzejiem 2023. gadā (%)



Lekciju skaita dinamika (2019-2023)



2.4.5. Muzeja institucionālās darbības nodrošināšana un saimnieciskais darbs

Atskaides periodā dažādu ārējo normatīvo aktu izmaiņu dēļ pilnveidoti un papildināti iestādes iekšējie normatīvie akti.

Veikti saimnieciski tehniskie darbi, lai izveidotu muzejpedagoģisko klasi, kā rezultātā veikti darbinieku kabinetu pārcelšanas darbi un atsevišķu darbinieku kabinetu labiekārtošana. Gada ietvaros ar pašu darbinieku resursiem novērsti izveidojušies bojājumi elektroinstalācijā, ūdens padeves sistēmās u.c. izveidojušās krīzes situācijās.

2.5. IESTĀDES VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS EFEKTĪVAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Kvalitāti un profesionalitāti muzeja pamatdarbības jautājumos nodrošina muzeja padomes un komisijas. Pārskata periodā notikušas 3 Zinātniskās padomes, 15 Krājuma komisijas, 11 Konservācijas un restaurācijas padomes sēdes.

Lai veicinātu muzeja darbinieku likumīgu, godprātīgu un profesionālu darbību sabiedrības interesēs, kopš 2005. gada muzejā darbojas Ētikas komisija.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu vadību, muzejā organizēts precīzs plānošanas darbs un veikta darba analīze – gan kopumā par muzeju, gan par atsevišķām darba jomām un struktūrvienībām, gan katram darbiniekam. Notikušas administrācijas un struktūrvienību sapulces, darbinieku novērtēšana veikta sistēmā NEVIS. Vidēja termiņa darbības stratēģijas (2020–2025) realizēšanai izstrādāti RVKM un filiāļu gada plāni.

3. PERSONĀLS

2023. gadā RVKM un filiālēs kopā bija 116 amatu vietas, kurās faktiski 2023. gada 31. decembrī strādāja 111 darbinieki, t. sk. 3 vadītāji, 11 struktūrvienību vadītāji, 28 speciālisti – muzejisko funkciju veicēji un 69 atbalsta funkciju veicēji. Pārskata gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, notikusi apjomīga darbinieku maiņa, t. sk. turpinājusies paaudžu nomaiņa. Darba attiecības kopumā izbeigtas ar 24 darbiniekiem (t.sk. 6 vasarā nodarbinātajiem eksponātu uzraugiem). Darba attiecības ar muzeju pārtraukuši 7 muzejisko funkciju veicēji. 2023. gada 29. decembrī saistībā ar Latvijas Fotogrāfijas muzeja pārcelšanos uz jaunām telpām, kurās tuvākajā laikā nebūs ekspozīcijas, darba attiecības pārtrauktas ar zāļu uzraugiem un kasieri. Darba attiecības uzsāktas ar 12 darbiniekiem.

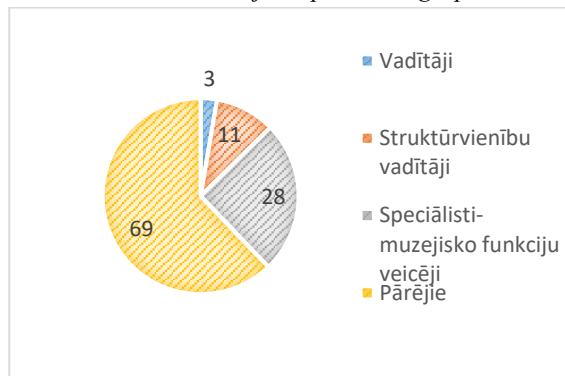
Darbinieku struktūras analīze pēc vecuma un dzimuma rādītājiem rāda, ka 92% no strādājošajiem ir sievietes un 80% no darbiniekiem muzejā strādā ilgāk par 5 gadiem.

Analizējot darbinieku vecuma struktūru, atšķiras dati par kopējo darbinieku un tiešo muzeja funkciju veicēju vecumu. Atbalsta funkciju vidū pārsvarā nodarbināti cilvēki vecumā no 30 gadiem līdz pensijas vecumam (69%) un pensijas vecumā (28%), vecumā līdz 30 gadiem ir 3% darbinieku. Muzejisko funkciju veicēju vidū vecumā līdz 30 gadiem ir 17% darbinieku, vairumu (58%) veido speciālisti no 31 gada līdz pensijas vecumam, 25% ir darbinieki pensijas vecumā.

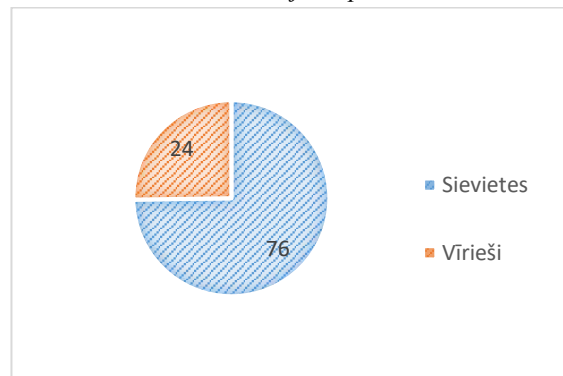
69 muzeja darbiniekiem ir augstākā izglītība, no tiem 4 ir zinātņu doktori, 44 ir maģistra grāds vai augstākā akadēmiskā izglītība, 8 – bakalaura grāds un 13 – 1. līmeņa augstākā izglītība. Pārskata periodā 2 muzeja darbinieki studēja maģistrantūrā, 1 no tiem ieguva maģistra grādu, 2 – studēja doktorantūrā.

Pārskata gadā muzeja darbiniekiem gan ar moderno tehnoloģiju starpniecību, gan klātienē bijusi iespēja piedalīties daudzveidīgos profesionālos semināros, lekcijās, diskusijās, kā arī profilzinātņu konferencēs Latvijā un ārzemēs.

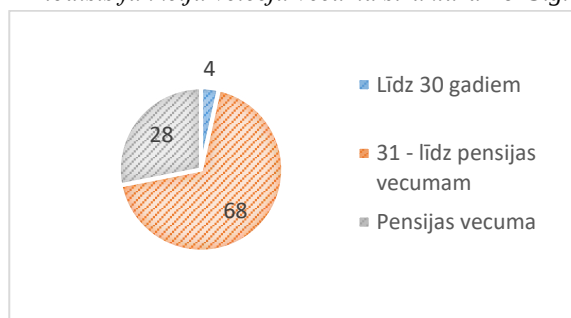
Darbinieku sadalījums pa amatu grupām 2023.g.



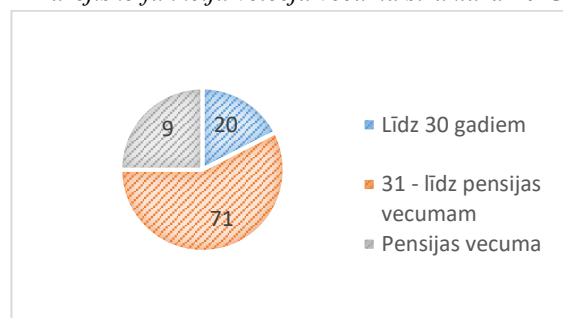
Darbinieku sadalījums pa dzimumiem 2023.g.



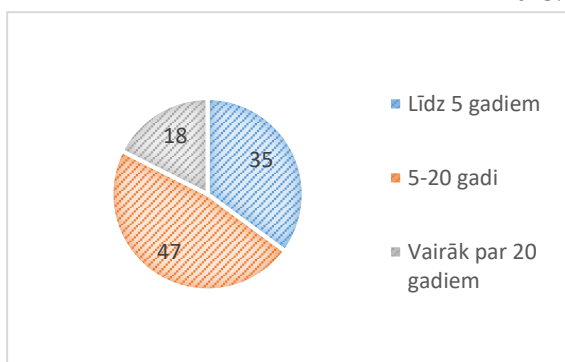
Atbalsts funkciju veicēju vecuma struktūra 2023.g.



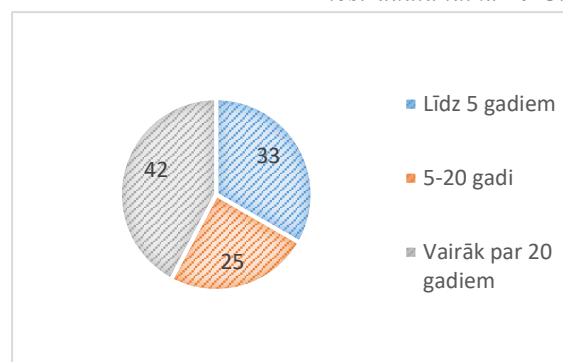
Muzejisko funkciju veicēju vecuma struktūra 2023.g.



Darbinieku sadalījums pēc muzejā nostrādātā laika 2023. g.



Muzejisko funkciju veicēju sadalījums pēc muzejā nostrādātā laika 2023. g.



4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

4.1. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANAI UN IZGLĪTOŠANAI

Lai aktivizētu sabiedrības interesi par muzeju un sasniegtu jaunas mērķauditorijas, atskaides periodā notikusi mērķtiecīga un aktīva komunikācija ar sabiedrību, izmantojot muzeju mājaslapu www.rigamuz.lv un muzeju vietnes sociālajos tīklos www.facebook.com, [http://twitter.com](https://twitter.com), www.instagram.com, www.draugiem.lv, www.tiktok.com, www.youtube.com. Īpaša uzmanība pievērsta publicētās informācijas un vizuālo materiālu kvalitātei, informācijas regularitātei un mērķauditorijām. Atskaides periodā sociālajos medijos publicēta muzeja speciālistu sagatavotā informācija, kopskaitā ap 1000 ziņojumi par aktualitātēm, krājuma priekšmetiem un muzeju profilam atbilstošām tēmām.

RVKM komunikācijā ar sabiedrību akcentēta muzeja – viena no vecākajiem muzejiem

Eiropā – 250. gadadiena kopš dibināšanas, tā bagātais krājums un jubilejas gada piedāvājums. Muzejā rīkotas tikšanās ar masu medijiem, muzeja jubileja popularizēta KM un muzeja organizētajā preses konferencē. Izveidota jauna RVKM vizuālā identitāte, kas tiek iedzīvināta muzeja reklāmā, navigācijā, norādēs u.c. komunikācijā.

Aktīvu komunikāciju ar mērķauditorijām nodrošinājis arī Latvijas Fotogrāfijas muzejs, popularizējot gan aktualitātes, gan muzeja krājumu tā pēdējā darbības gadā Mārstaļu ielā 8. Mencendorfa nama komunikācijas centrā – D.A. Lēbera simtgade un muzeja aktivitātes, piedāvājums ienākošā tūrisma firmām; Ainažu jūrskolas muzejā – jūrniecības vēstures aktualitātes.

Uzturēta komunikācija ar plašsaziņas līdzekļiem – regulāri sūtītas preses relīzes par muzeju aktualitātēm, informācija publicēta internetā un presē, TV un radio pārraidīti vairāk nekā 60 sižeti par muzeja aktualitātēm un atsevišķām tēmām. Regulāri atjaunota un apmeklētājiem sniegta informācija par piedāvājumu muzeju informatīvajos standos vestibilos un pie ēku fasādēm.

Turpinājusies sadarbība ar Rīgas tūrisma organizētājiem un ienākošā tūrisma pakalpojuma sniedzējiem – noslēgti līgumi ar četrām tūrisma firmām.

Apmeklētāju izglītošanai muzeji piedāvājuši ne tikai pastāvīgās ekspozīcijas un izstādes (t.sk. virtuālās), bet arī realizējuši plašu un daudzveidīgu kultūrizglītojošo programmu dažādām mērķauditorijām. Atskaides periodā pastiprināta uzmanība veltīta bērnu un jauniešu auditorijas piesaistei. Turpināta muzejpedagoģisko programmu izvērtēšana un pielāgošana jaunajam izglītības saturam. Ir izveidotas darba lapas dažāda vecuma bērnu un jauniešu auditorijai, ka arī uzsākts darbs pie uzdevumu grāmatas – ceļveža izveides pirmsskolas un sākumskolas bērniem patstāvīgai muzeja iepazīšanai ģimenes lokā. RVKM 250 gadu jubilejas pasākumu ietvaros gada nogalē atklāta telpa izglītojošām aktivitātēm – Himzela klase, kas būtiski uzlabo pakalpojumu sniegšanu un paver jaunas iespējas izglītojošā darba attīstībai, pirmsskolas un skolas vecuma auditoriju piesaistei. Muzejnieka profesijas aktualizēšanai muzejs aktīvi iesaistījies “Ēnu dienā”.

Izņemot Ainažu jūrskolas muzeju un Mencendorfa nama pirmo stāvu, liftu trūkuma dēļ muzeji joprojām nav pieejami cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

RVKM un filiālēs darbojas suvenīru tirdzniecības stendi; atskaides periodā paplašināts suvenīru sortiments.

4.2. PASĀKUMI SABIEDRĪBAS VIEDOKĻA IZZINĀŠANAI PAR APMIERINĀTĪBU AR IESTĀDES DARBU

Muzejos regulāri tiek analizēti ieraksti muzeja apmeklētāju atsauksmju grāmatās, sociālajos medijos, interneta portālos un e-pastos.

4.3. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Atskaides periodā RVKM un filiāles dažādu jautājumu risināšanā sadarbojušies ar Latvijas Muzeju biedrību, Baltijas Muzeoloģijas veicināšanas biedrību, Starptautisko muzeju padomi (ICOM), Latvijas Jūrniecības savienību, Vācbaltiešu-latviešu kultūras centru „Domus Rigensis”, Karla Širrena biedrību, Stikla mākslas un studiju centru, ISSP, fotoklubiem u.c.

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

5.1. IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ UZSĀKTIE PASĀKUMI, KURI TIKS TURPINĀTI

2024. gada plāns tika veidots, balstoties uz Vidēja termiņa muzeja darbības stratēģijā (2020–2025) izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem, kas turpina iepriekšējā periodā iesāktos. Ņemot vērā iepriekšējos pandēmijas gados iegūto pieredzi, operatīva plānošana, atbilstoši valstī esošajai situācijai, ir pamats, kas ļaus nodrošināt muzeja darbības nepārtrauktību, kas ir muzeja ilgtspējīgas attīstības pamatā.

5.2. GALVENIE UZDEVUMI UN PASĀKUMI

Krājuma darbs:

- Nodrošināt plānoto muzeja krājuma digitalizāciju un informācijas datu ievadi Nacionālajā muzeju krājuma kopkatalogā (NMKK).
- Veikt plānoto muzeja kolekciju esības un saglabātības pārbaudi.
- Veikt muzeja krājuma priekšmetu finansiālo novērtēšanu un ņemšanu grāmatvedības uzskaitē.
- Veikt muzeja priekšmetu konservāciju un restaurāciju.
- Papildināt krājuma kolekcijas, atbilstoši krājuma politikai un gada plānam un iespējām glabāt priekšmetus.
- Pārvietot LFM krājumu uz jaunām telpām.

Pētnieciskais darbs

- Sagatavot ekspozīcijas plānus muzeja krājuma izstādēm: “Saderīgi pāri”, “Dzīvnieki Rīgā: lietot un lolot”, “*Memento Mortuorum* – atceries mirušos. Nāves piemiņas medaļas”, “Latvijas Mākslas akadēmijas keramikas meistardarbnīca (1924–1944)”, “Rīgas monētu viltojumi 16.–17. gs.”, “Arheoloģiskie atradumi Rīgas Kobronskanstī”, “No muzeja krātuvēm”, “Latvija – Republika uz ūdens” (RVKM), “Ainažu jūrskolnieks Jānis Ērmanis” (AJM).
- Veikt rakstu, referātu u.c. pētījumu sagatavošanu un publiskošanu saskaņā ar gada plānu; sagatavot izdevumu “Dagerotipi Latvijā, saglabāšanas aspekti”, “Rīgas arheoloģiskie ādas izstrādājumi” un izstādes kataloga “Katram savs krēsls” manuskriptus, uzsākt avota izdevuma “Karla Agtes atmiņas” manuskripta sagatavošanu (RVKM) un turpināt izdevuma “Jūrnieku ligzdas” (AJM) manuskripta sagatavošanu.
- Sagatavot plānotās krājuma priekšmetu zinātniskās kartītes.
- Sagatavot un digitālajā vidē publicēt ilustrētus ziņojumus un virtuālas krājuma izstādes.
- Noorganizēt ikgadējo zinātnisko konferenci “RVKM zinātniskie lasījumi” (RVKM) u. c. konferences par aktuālām tēmām.

Ekspozīciju un izstāžu darbs

- Iekārtot un atvērt muzeja sagatavotās krājuma izstādes: “Saderīgi pāri”, “Dzīvnieki Rīgā: lietot un lolot”, “Latvijas Mākslas akadēmijas keramikas meistardarbnīca (1924–1944)”, “Rīgas monētu viltojumi 16.–17. gs.”, “Arheoloģiskie atradumi Rīgas Kobronskanstī”, “No muzeja krātuvēm”, ceļojošo izstādi “Latvija – Republika uz ūdens” (RVKM).
- Nodrošināt plānoto izstāžu apriti filiālēs, t. sk. iekārtot un atvērt filiāļu sagatavotās izstādes: “Ainažu jūrskolnieks Jānis Ērmanis” (AJM), “Acīm redzamais – ne/ticamais” (LFM)

sadarbībā ar Rīgas Foto biennāli), “Rīgas māksliniece Tatjana Līce – Cvikavas godapilsone” (MN sadarbībā ar Cvikavas Mākslas koledžu).

- Demontēt Latvijas Fotogrāfijas muzeja ekspozīciju “Latvijas fotogrāfijas vēsture” Mārstaļu ielā 8 un uzsākt publiskās telpas izveidi jaunajās telpās Kronvalda bulvārī 4.
- Turpināt pamatekspozīcijas pilnveidošanu un informatīvās sistēmas renovāciju Ainažu jūrskolas muzejā.

Komunikācija ar sabiedrību

- Organizēt plānotos pasākumus RVKM un filiālēs, t. sk. Ainažu jūrskolas muzeja 55. un Ainažu jūrskolas 160. gadadienai veltītos pasākumus.
- Pabeigt RVKM muzejpedagoģiskās (Himzela) klases iekārtošanu un organizēt tās izmantošanu.
- Sagatavot jaunus izglītojošus piedāvājumus dažādām mērķauditorijām; turpināt esošo muzejpedagoģisko programmu pielāgošanu izglītības standarta prasībām.
- Nodrošināt muzeju publicitāti muzeja mājaslapā un sociālajos tīklos, kā arī citos plašsaziņas līdzekļos.
- Turpināt RVKM jaunās vizuālās identitātes ieviešanu.

Saimnieciskais darbs

- Organizēt tehniskās dokumentācijas izstrādi un pieprasīt finansējumu muzeja ēku remontam;
- Ainažu Jūrskolas muzeja dienvidu fasādes un dārza mēbeļu restaurācija;
- Izveidot publisko telpu LFM vajadzībām Kronvalda bulvārī 4;
- Piesaistīt finansējumu, veikt vannu iegādi un uzstādīšanu restaurācijas darbnīcās.

5.3. SADARBĪBAS PROJEKTI UN PĒTĪJUMI

Plānots organizēt sadarbību ar Igaunijas, Nīderlandes, Lietuvas un citu Eiropas Savienības valstu jūrniecības muzejiem saistībā ar Krišjāņa Valdemāra 200 gadu jubileju 2025. gadā. Tāpat muzejs turpinās iesaistīties partneru iniciētos projektos un pētījumos kā tas darīts līdz šim.

5.4. MUZEJA FINANŠU SAISTĪBAS

Muzejam ir īstermiņa, viena gada laikā kārtojamas saistības par precēm, pakalpojumiem, komunālajiem maksājumiem un ieturētajiem nodokļiem, kas tiek apmaksātas pārskata gada laikā.